

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Maurittii Gudeni Historia Erfurtensis Ab Vrbe Condita Ad Reductam

Gudenus, Johann Moritz von

Erfurti, 1675

X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11903

VI.

hac Moguntinus & Landgravius ex æquis partibus possiderent. Annuit facile Henricus, qui facultates omnes pro sui conservatione contra Gerlacum destinabat, neque ducebat expedire contra Landgravium quid moliri, ne potentem Amicum æmulo procuraret. Sibi potius largitionibus de sociis prospexit, utque ipsam Erfordiam à fidelitate Gerlaci detineret, (a) insignem † ei præfecturam Kappelndorff, imperii feudum, donavit. Terræ motus universam Thuringiam † concussit. (b) Passim corruerunt ædificia, & rupti montes, maximi subsultus Erfordiam quassarunt. Nullum in atróci malo remedium, ab ædium ruinis in Urbibus periculum crevit; inde campi refugium petebantur. Credo † ruptam his motibus terram noxiis exhalationibus aërem corrupisse, qui pestilenti lue post biennium tot hominum millia peremit, in sola Erfordia duodecies mille homines pestis consumpsit. Nec in Thuringia se continuit hoc malum, sed longius per Europam progressum est.

X.
*Judæorum
persecutio.*

Ampla Urbs commerciis hæctenus creverat, sed numerosior † Judæorum copia potissimum lucrum retulerat: ut enim fraudulentum id hominum genus inter virtutes dolum numerat, quo Christianum decipit, sic intrà limites recti se continentem mercaturam facile prævenit. Cum ergo

(a) MS. Chronica Erfurr.

(b) Chronica Thuringia & Erford. hoc anno.

ergo potissimæ opes his fordibus affluerent, in omnium invidiam inciderunt. Senatus etiam furorem plebis laxaverat. Incertâ famâ spargebatur puteos à Judæis injecto veneno corruptos, (a) sufficiebat rumor ad crudele facinus, omnesque mortes huic toxico imputabantur. Ad convicia primò ventum: mox concurritur, ipsæque Judæorum ædes obsessæ. Illi fores, & aditus impedimentis obruunt. Delinquentium multitudo spem impunitatis, hinc & silentiam auxit, † admovetur flamma, atque domus unâ cum Judæis, & opibus igne cremantur. Sex millia omnium ætatis & sexus occubuerunt. Alii Judæos ipsos, cum præsentissima mortis pericula vidissent, ædes & cum iis sibi rogam succendisse dicunt, sperantes flammam Urbem invasuram, ut non soli interirent. Probabile est (b) veneficium falso sparsum ab ijs, quos pecuniis mutuo datis sibi Judæi devinxerant, ut sublatis creditoribus se quasi per compendium à nexu liberarent. Graviter † hoc facinus Elector tulit, (c) quippe in Judæis sua regalia læsa querebatur. Urbs veneficio interemptorum, quæ egerat, excusavit. Attamen placari non poterat Gerlacus, priusquam reditus omnes, qui ArchiEpiscopali fisco à Judæis pendebantur, ærarium Urbis in

*Concremā-
tur sex mil-
lia.*

*Gerlacus
propterea
Erfurtenses
multat.*

(a) MS. Chronica Erfordie.

(b) MS. Chronica Petr.

(c) Multa hæc de re documenta, & acta in Archivis extant.

se reciperet. Multam præterea centum
 marcarum argenti in singulos annos dicta
 vit. Appulit his diebus erronum † flagel-
 lantium turba, (a) qui hinc inde curren-
 tes obscuris cantilenis populum dementa-
 bant, utque pietate illuderent, se flagel-
 lis cœdebant, interim furtis, & libidini-
 bus intenti. Non intromissi in Urbem
 Hilfershofii numero trium millium pala-
 runt. * Ex simili colluvie fuit hîc Con-
 stantinus quidam, † is se filium Dei prædi-
 cabat, die tertia resurrecturum. Nullibi
 fidem sed misericordiam invenit, quod
 maniâ hominem stultescere crederetur;
 at ille sanæ & integræ mentis esse contem-
 dit. Indulgetur spacium, ut de integritate ju-
 dicii constare, simul à temeraria professio-
 ne desistere posset. Ille se ne utiquam de-
 lirare, sed esse filium Dei confirmabât.
 Deductus ergo Blasphemus ad Electorale
 tribunal † ejusque sententiâ rogo injectus,
 ad gradus fori majoris combustus est.

Supplicium
 Blasphemi.

XI.

Schisma
 Moguntinû.

Henricus
 Moguntia,
 Gerlacus
 Erfurti re-
 fidet.

Gravi Schismate † Moguntina Sedes
 turbatur. Henricus mandato Pontificis
 exaltatus, ingrato facinore Ludovico Cæ-
 sari contra Papam adhæret. Hinc Ponti-
 fex in eum anathema vibrat, & de sede
 per sententiam dejicit. (b) Suffectus
 Gerlacus Comes Nassoviensis, sed præva-
 lente Cæsaris potentiâ Henrico, † acce-
 dere Moguntiam veritus erfurti moratur.

(a) MS. Chron. Petrense.

(b) Serarius in hujus Henrici, & Gerhardi vitâ